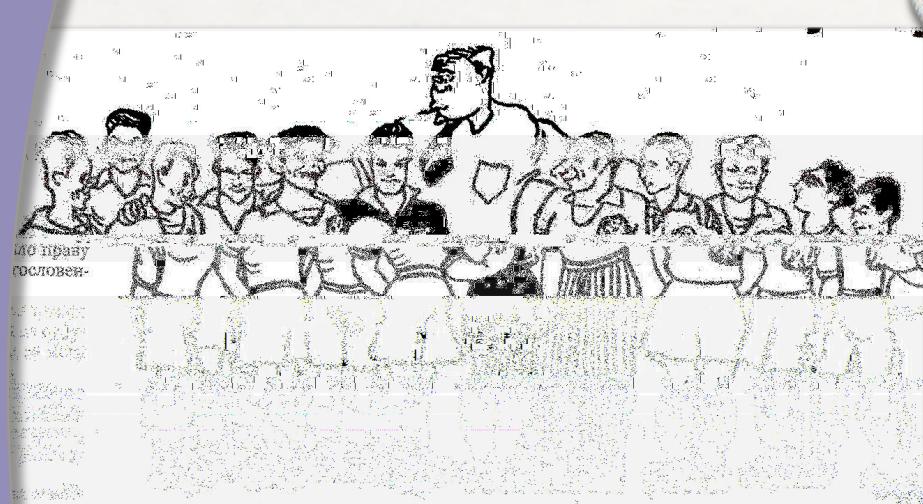

Igor Jovanović
Sanja Pereša-Macuka

Fudbal i diktatura

Ključno pitanje

Fudbal nema nikakve veze s politikom. U kojoj mjeri ste saglasni s ovom tvrdnjom?

Tema

Modul predstavlja pregled sportskog života u periodu 1918–1930, tačnije, jednog poznatog slučaja i problema koji su se pojavili u vezi sa jugoslovenskim nacionalnim timom na prvom Svjetskom prvenstvu u fudbalu u Urugvaju. Tema je izabrana jer smo prepostavili da bi bila interesantna za većinu učenika i nastavnika. Tema je kontroverzna jer nam odnos politike i sporta može pomoći da sagledamo probleme poput: nacije u Kraljevini Jugoslaviji, diktature, centralizacije, političkih sukoba, untarizma... Naša namjera je da prikažemo učenicima srpskohrvatsko pitanje na malom i interesantnom incidentu / slučaju. Tema je relevantna za cijeli region jer se odnosi na sve zemlje u Kraljevini Jugoslaviji, fudbal je bio veoma popularan i razvijen u svim krajevima, vjerujemo da su svi učenici zainteresovani za svoju lokalnu fudbalsku istoriju, pa ovo može poslužiti kao veza za dalje istraživanje i projekte lokalne istorije.

Ciljevi

- Kritička analiza izvora o učešću jugoslavenskog tima na Svjetskom fudbalskom prvenstvu, te problema u odnosima između nacija u Kraljevini Jugoslaviji.
- Produbljivanje znanja o lokalnoj i svjetskoj istoriji sporta. Upoznavanje sa zabavnom stranom istorije i podsticanje interesa za istorijsku nauku.

Ishodi učenja:

- Učenici će razviti kritičko mišljenje kroz učenje o uzrocima i posljedicama događaja.
- Učenici će pronaći veze između političkog sukoba i sporta.
- Uporediće ovaj poznati slučaj iz istorije sa problemima i nasiljem koji se danas događaju među sportskim navijačima.
- Jačanje interesa i entuzijazma za predmet.

45
minuta

Uputstva za predavača:

Nastavnik će razredu predstaviti temu. Radionica ima dvije faze – prva faza je individualni rad i rad u parovima, a druga faza je grupni rad i predstavljanje rezultata.

Vremenska orientacija:

Aktivnost 1: Uvod i motivacija – nastavnik će pročitati Uvod, zatim pokazati sliku stare kožne lopte iz 19. vijeka. Učenici će odgovoriti na pitanje i zaključiti šta znaju o fudbalskoj istoriji.

Pitanja:

1. Pokušaj da uporeдиš igranje fudbala sada i prije 100 godina.
2. Kakvi su bili uslovi?
3. Znaš li nešto o istoriji fudbala?

Aktivnost 2: „Fudbal u Kraljevini Jugoslaviji“, rad u grupama – analiza fotografija i popunjavanje tabele. Učenici će analizirati izvore o novinskoj najavi nove interesantne igre – fudbala, izvor o prvom Svjetskom prvenstvu i osnivanju *Nogometnog saveza u Zagrebu*.

Predložena pitanja za diskusiju:

1. Smatramo li fudbal tradicionalnim sportom? Zašto?
2. Navedi neke poznate fudbalske klubove s početka 20. vijeka.
3. Kada je osnovan Jugoslovenski fudbalski savez i dje mu je bilo sjedište? Zašto?

Aktivnost 3: „Centralizacija i fudbal“, rad u grupama – čitanje i analiza izvora, pravljenje male vremenske linije. Zadatak je analizirati izvore i popuniti vremensku liniju, sastavljući sve izvore po datumima. Na kraju, rekonstruisati priču gledajući hrvatsko, srpsko, slovenačko i međunarodno stanovište.

Pitanja i zadaci:

1. Postavi izvore u hronološki red.
2. Analiziraj sva stanovišta o premještanju Fudbalskog saveza iz Zagreba u Beograd. Šta možeš zaključiti?
3. Zašto je važno da šedišta fudbalskih saveza budu u glavnom gradu države? Obrazloži svoje mišljenje.

Aktivnost 4: „Svjetsko prvenstvo bez hrvatskih igrača“, grupni rad – čitanje i analiza izvora.

Nakon kratkog uvoda, učenici će raditi u grupama. Zadatak je da se analiziraju izvori o prvom Svjetskom prvenstvu u fudbalu, odgovarajući na tri postavljena pitanja.

Pitanja i zadaci:

1. Zbog čega su hrvatski igrači odbili da igraju za nacionalni tim na Svjetskom prvenstvu?
2. Pronadi vezu između politike i sporta; biznisa i sporta! nekada i danas. Objasni.
3. Znaš li za nekog igrača danas koji je odbio da igra za nacionalnu reprezentaciju i zašto?
4. Koji su mogući razlozi za odbijanje poziva reprezentacije danas, a koji nekada?

Aktivnost 5: „Povratak i reakcije“, grupni rad – čitanje i analiza izvora.

Učenici će analizirati izvore i odgovoriti na zadata pitanja. Na kraju ćemo izvući zajednički zaključak i popuniti tabelu: uzroci, incident, posljedice.

Pitanja i zadaci:

- a) Povratak i reakcije
1. **Uporedi doček nacionalnog tima u Ljubljani, Zagrebu i Beogradu. Šta možeš zaključiti?**
2. Zašto im je u Zagrebu priređen hladan doček?
3. Poveži ovakav doček sa situacijom u zemlji tih dana.
- b) Pitanje novca
4. Navedi neke probleme u vezi s novcem nakon završenog Svjetskog prvenstva.

Tabela 1

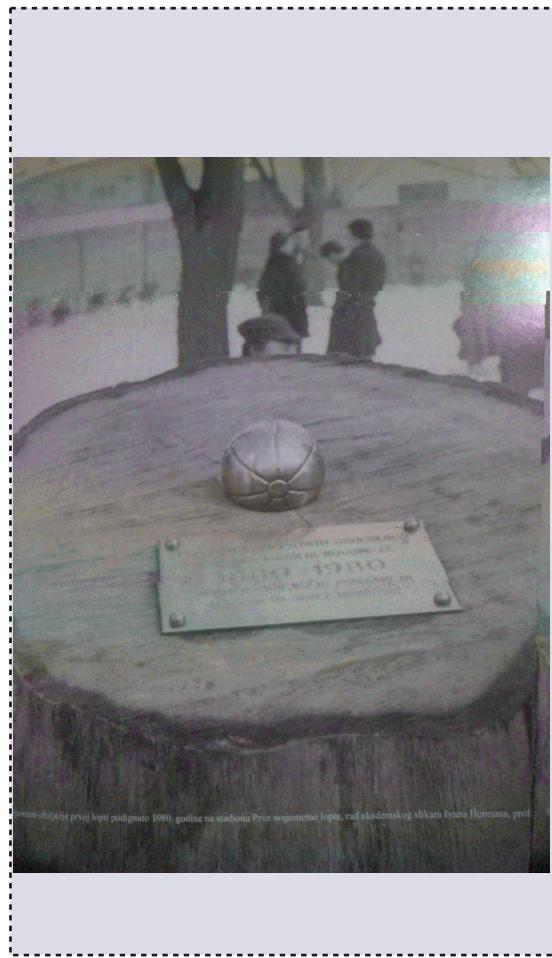
uzroci	incident	posljedice

Na kraju treba izvući zajednički zaključak i popuniti tabelu: uzroci / incident / posljedice.
Tabela 1

Radionicu možemo završiti ključnim pitanjem:

Fudbal nema nikakve veze s politikom, u kojoj mjeri ste saglasni s ovom tvrdnjom?

Uvod

Izvor 1

Poziv na učenje igre fudbala (1893)

Kako se u najnovije vrijeme posvuda u Europi, dapače i izvan Europe, preotele mah u gimnastičkim društvima gimnastičke igre, napose tzv. engleske kao: Lawn Tennis, Football, Cricket (...) odlučio je „Hrvatski Sokol“ upoznati svoje članove s nekim od tih igara (...). Igre će započeti drugog tjedna, a najprije učit će se Lawn Tennis i Football.

Što godina nogometa u Hrvatskoj 1880.–1980., NIŠRO Prosvjeta, Bjelovar 1984., glavni urednik Franjo Frantić

Izvor 2

Osnivanje Nogometnog saveza Jugoslavije u Zagrebu

Godine 1912/1913. odigrano je prvo Fudbalsko prvenstvo Hrvatske i Slavonije sa šest klubova. Prvak je bio HAŠK. Drugo prvenstvo započelo je 1913, ali nije završeno zbog Prvog svjetskog rata. Osnivanje Jugoslovenskog nogometnog saveza dogodilo se na skupštini u Zagrebu 15. aprila 1919. Toj skupštini pored delegata iz Hrvatske prisustvovali su i predstavnici iz nekih drugih krajeva pa je nakon rasprave o osnivanju fudbalske organizacije prevladalo mišljenje da je uputnije i korisnije osnovati fudbalsku organizaciju nove države Srbija, Hrvata i Slovenaca. Tako je toga dana umjesto obnavljanja rada Nogometne sekcije i osnivanja Hrvatskog nogometnog saveza osnovan Jugoslovenski nogometni savez (JNS) sa sjedištem u Zagrebu.

Što godina nogometa u Hrvatskoj 1880.–1980., NIŠRO Prosvjeta, Bjelovar 1984., glavni urednik Franjo Frantić

Izvor 4

Tabela prvaka i viceprvaka Jugoslavije od 1923. do 1930.

*www.rsssf.com (19.07.2013)
World's organization for football history and statistics*

	Klub	Prvak	Viceprvak
1	BSK Beograd	5	5
2	Građanski Zagreb	5	2
3	Hajduk Split	2	5
4	Jugoslavija Beograd	2	3
5	Konkordija Zagreb	2	1
6	HASK Zagreb	1	0
7	Slavija Sarajevo	0	1
8	SASK Sarajevo	0	1

Pitanja:

1. Smatramo li fudbal starim tradicionalnim sportom? Zašto?
2. Navedi neke poznate fudbalske klubove s početka 20. vijeka.
3. Kada je osnovan i gdje je bilo sjedište Fudbalskog saveza Jugoslavije?

Uvod

Srpska politička elita insistirala je na centralizovanoj državi, snažno se protiveći ideji federalizacije, koju je zahtijevala većina hrvatskih političkih lidera. Vlada predvođena Srbima u Beogradu pokušavala je da formira centralizovanu državu premještajući državne institucije u glavni grad države. Premještanje sjedišta Fudbalskog saveza bilo je dio ovog procesa. FSJ osnovana je 1919. u Zagrebu, a 1930. premještena je u Beograd.

Izvor 1

Centralizacija

Šestojanuarska vlada je radila na stvaranju organizacija, društava, udruženja, zasnivanih na ideologiji integralnog jugoslovenstva. One su naročito forsirane u „prečanskim krajevima“. U decembru 1929. stvorena je prva državna organizacija fizičke kulture (Sokol Kraljevine Jugoslavije). Potpuno podržavljanje u oblasti fizičke kulture izvršeno je 1931. obrazovanjem Ministarstva fizičkog vaspitanja naroda. Stvoreni su Jugoslovenski strešački savez, Jugoslovenski vatrogasni savez, Jugoslovenski skautski savez, Savez sportova sportskih saveza koji je obuhvatao čitav niz sportova. Sport u Kraljevini Jugoslaviji, organizacijski povezan u etatistički Savez sportskih saveza, dobio je važnu ulogu kod sprovođenja vojničkog obrazovanja omladine.

Branko Petranović: ISTORIJA JUGOSLAVIJE, knjiga I - KRALJEVINA JUGOSLAVIJA, www.znaci.net/00001/93_6.pdf.
(19.07.2013)

Izvor 2

Hrvatsko stanovište

Na redovnoj skupštini Jugoslovenskog fudbalskog saveza održanoj 16. marta 1930. u Zagrebu, u periodu kada je na snazi bila šestojanuarska diktatura, donesena je većinom glasova delegata odluka da se sjedište Saveza preseli iz Zagreba u Beograd. Poznate su činjenice da prema tadašnjim pravilima klub, član Saveza, nije morao na skupštinu poslati svog delegata. Manji registrovani klubovi davali su punomoć predstavnicima većih klubova za koje su vjerovali da vode pravilnu fudbalsku politiku. Svaka punomoć je značila na skupštini po jedan glas pa su u to vrijeme pojedini delegati skupštine raspolagali s nekoliko glasova, na osnovu punomoćja fudbalskih klubova. To je bilo odlučujuće prilikom donošenja odluka jer je jedan delegat mogao imati na desetine glasova. Tako je jedan delegat iz Zagreba kad se raspravljalo o preseljenju, raspolagao s ukupno 26 punomoćja sa svoje teritorije. Na nerazjašnjeni način u noći između subote i nedelje ta punomoćja su nestala, tako da se na skupštini nijesu mogla predočiti. Upravo nedostatak tih 26 punomoćstava bio je odlučujući za odluku o preseljenju Jugoslovenskog fudbalskog saveza iz Zagreba u Beograd.

Sto godina nogomet u Hrvatskoj 1880. – 1980., NIŠRO Prosvjeta, Bjelovar 1984., glavni urednik Franjo Frntić

Izvor 3

Skupština Jugoslavenskog nogometnog saveza

Danas je ovdje održana glavna skupština Jugoslavenskog nogometnog saveza. Prema rješenju redarstva ova je skupština imala biti nastavak skupštine od 24. 11. prošle godine i mogli su glasovati samo onda verificirani. Prešlo se odmah na raspravu o promjeni člana 1 Saveznih pravila o sjedištu Saveza. Sa 213 glasova stvoren je zaključak da se ovaj paragraf promjeni i da se kao sjedište saveza odredi Beograd. Tamo se seli i zbor nogometnih sudaca.

Jutarnji list, 16.03. 1930.

Izvor 4

Pred glavnu skupštinu JNS-a

Sjutra će se s početkom u 8 sati u Gradskom savjetovalištu održati skupština Jugoslavenskog nogometnog saveza na kojoj će se raspravljati mnoga važna pitanja. Za sjednicu vlada veliki interes u svim sportskim krugovima u cijeloj državi jer su na dnevnom redu jako važni prijedlozi. U Zagreb su stigli delegati iz Sarajeva, Osijeka, Beograda, Skoplja, Splita, Ljubljane i Subotice. Mnogi će klubovi poslati svoje vlastite predstavnike. Glavna tema rasprave bit će pitanje promjene pravila. Moguće je da dođe do rasprave zbog mnogo prijavljenih klubova u zagrebačkom nogometnom podsavetu. Nadalje će se govoriti o prijedlogu promjena za odigravanje državnih prvenstvenih utakmica ljudljanskog podsaveta, zatim o sudjelovanju na Svjetskom prvenstvu, o promjeni načina delegiranja sudaca na utakmicama, što predlaže podsavet iz Subotice itd. Skupštini će moći prisustrovati samo delegati klubova, te osobe koje imaju posebne dozvole.

Slovenec, br.63. 16.03. 1930.

Aktivnost 3

Izvor 5

Sjedište JNS-a preneseno u Beograd

Politika, 17. 3. 1930.

Sjedište Jugoslavenskog fudbalskog saveza preneseno u Beograd
Većina delegata zagrebačkog, splitskog i osječkog podsaveta napustilo je Skupštinu prije glasanja!
Nova uprava je izabrana aklamacijom¹.

Politika, 17.03.1930

Izvor 8

Izjava Hugo Meisla*

Politika, 20. 3. 1930.

Što ske (n) -0.6.1 1 Tf ('') Tj /!4.0 1 Tf [(t) 0.2 (i) 8.8 39. (o) -0.22 (j) -0.

Izvor 6

Poslje značajne odluke o prenosu Jugoslavenskog nogometnog saveza u Beograd

"Politika, dnevni list blizak vlasti, Beograd, 19. 03. 1930, poslje značajne odluke o prenosu JNS u Beograd

Nedeljna skupština J. N. saveza skinula je s dnevnog reda jedan krupan problem jugoslavenskog sportskog života. U pitanju prenosa jugoslavenskog sedišta saveza sportaši su se bili podelili u dva tabora, što još i ne bi bilo nikakvo naročito zlo. Ali se borba oko ostanka saveza u Zagrebu toliko izopačila, da tu više čovek nije mogao sagledati kraj nerazumnoj i nesportskoj borbi.

Politika, Beograd, 19. 03. 1930.

Izvor 7

Nova uprava JNS-a preuzela je posao.

Zagreb, 18. marta/ožujka
Jučer ujutro su predstavnici dosadašnjeg Jugoslavenskog nogometnog saveza primili policijsku obavijest da trebaju odmah prenijeti poslovne zadatke novoizabranom odboru. Danas (poslijepodne) u 15 sati je to izvršeno.

Slovenec, Novine Slovenske pučke stranke, br 65,

Pitanja i zadaci:

- Postavi izvore hronološki i napravi vremenski slijed.
- Analiziraj sva stanovišta o premještanju Fudbalskog saveza iz Zagreba u Beograd. Šta možeš zaključiti?
- Zašto je važno da sjedista fudbalskih saveza budu u glavnom gradu države? Obrazloži svoje mišljenje.

Uvod

Bilo je mnogo problema sa Jugoslovenskim nacionalnim timom tokom priprema za Svjetsko prvenstvo u Urugvaju 1930. Jugoslovenski fudbalski savez osnovan je sa šedištem u Zagrebu 1919. Premještanje šedišta iz Zagreba u Beograd bila je politička odluka sa lošim posljedicama. Čini se da je fudbal odvijek bio više od igre za većinu građana.

Raniji predsednici Fudbalskog saveza Jugoslavije su uglavnom bili Hrvati – dr Hinko Wirth, dr Ante Jakovac, dr Miroslav Petanjek, dr Veljko Ugrinić, dr Kazimir Kremetić, dr Ivo Lipovščak, Dragan Vučković, Vatroslav Krčelić, Ante Pandaković i Janko Šafarik. Fudbalski selektori su takođe bili većinom Hrvati – Veljko Ugrinić, Dušan Zinaj i Ante Pandaković.

Hrvatski građani i javnost su bili rezignirani, ljuti i revoltirani. Devetorica hrvatskih igrača sa spiska za Urugvaj odbilo je da igra za Jugoslovenski nacionalni tim na Svjetskom šampionatu. Igrači iz Slovenije i Subotice pridružili su im se i povukli svoje igrače.

Nakon utakmice u Atini 1930, Jugoslovensku reprezentaciju napustio je selektor, Ante Pandaković (takođe Hrvat). Novi selektor je bivši fudbaler i prvi srpski internacionalni sportski sudija Boško Simonović.

Izvor 1**Prva noć na brodu Florida**

Politika, 26. 06. 1930, br. 7950 – godina XXVII

Izvor 3**Bez Hrvata**

U novinama koje su kupili u Zagrebu ne nalaze ništa o učešću Jugoslavije u Montevideu. Jedina vijest u vezi sa predstojećim takmičenjem bila je izjava jednog zagrebačkog fudbalskog radnika koji je rekao i ostao živ:

Mi vodimo računa o zdravlju naših igrača i ne dozvoljavamo im da putuju u Montevideo, u avanturu koja i njihove živote može dovesti u pitanje. Oni će tamo gladovati i mi žalimo sve one koji su pošli na ovaj put preko mora, pisalo je u novinama.

Vladimir Stanković "Montevideo bog te video", Beograd

Izvor 2

Jugoslavija je postigla značajne rezultate: dijelila je treće mjesto sa timom SAD, dok su u prvom susretu na otvaranju pobijedili apsolutne favorite – tim Brazilia sa 2:1.

Politika, Beograd, 15. 7. 1930.

Izvor 4**Danas Jugoslavija igra protiv Bolivijske**

Favorit je Jugoslavija – "Najbolji tim, prvaci Evrope", kaže urugvajska štampa za naše igrače."

Politika, 17. 07. 1930

Pitanja i zadaci:

- Zbog čega su hrvatski igrači odbili da igraju za nacionalni tim na Svjetskom prvenstvu?
- Pronađi vezu između politike i sporta, biznisa i sporta, nekada i danas. Objasni.
- Znaš li za nekog igrača danas koji je odbio da igra za nacionalnu reprezentaciju i zašto?
- Koji su mogući razlozi za odbijanje poziva reprezentacije danas, a koji nekada?

Aktivnost 5

Povratak i reakcije
Rad u grupi: Pročitaj izvore o dočeku u Ljubljani, Zagrebu i Beogradu

Izvor 1

Povratak reprezentacije

Doček je bio srdačan, kao i svugdje usput. Prvo u Ljubljani, zatim u Zagrebu, Sisku, Novoj Gradiški, u Doček je bio srdačan, kao i svuda usput. Prvo u Ljubljani, potom u Zagrebu, Sisku, Novoj Gradiški, u Šidu su navijači bukvalno okupirali vagon u kojem su bili igrači, a kulminacija je bila u Beogradu, gde je na železničkoj stanici čekalo 5 000 oduševljenih ljudi. Fudbaleri su bukvalno izneti iz voza kroz prozore vagona i na ramenima navijača poneti ka Terazijama (...).

Vladimir Stanković, Montevideo! Bog te video, Beograd 2010.

Izvor 2

Doček u Ljubljani

Jutros u devet i pet brzim je vozom u Ljubljani stigla naša sportska reprezentacija, koja se sa velikim uspjehom borila na nogometnim poljima Južne Amerike i postigla tako zavidne rezultate predstavljajući u inostranstvu naš sport. Tom prilikom našlo se na stanici dosta ljubljanskog sportskog svijeta, koji je srdačno dočekao našu nogometnu reprezentaciju i srdačno je pozdravio.

„Politika“, Septembar 1930., br. 8018 – godina XXVII

Izvor 3

Doček u Zagrebu, 1. septembar/rujan 1930.

Danas u 12 i 30 brzim vozom iz Pariza stigla je u Zagreb naša fudbalska ekipa iz Montevidea. Na zagrebačkoj stanici izostao je svaki sportski doček. Prisutni su bili samo sportski dopisnici beogradskih listova.

„Politika“, Beograd, 2. 09. 1930., br. 8018 – godina XXVII

Povratak i reakcije

Rad u grupi: Pročitaj izvore o dočeku u Ljubljani, Zagrebu i Beogradu

Izvor 4

Dobrodošlica

Hiljade navijača na dočeku naših reprezentativaca na velikoj beogradskoj željezničkoj stanici.

„Politika“, Septembar 1930., br. 8018 – godina XXVII

Izvor 5

Jugoslavenski tim (po povratku) u Beogradu, 3. septembra 1930.

Vladimir Stanković, Montevideo Bog te video, Beograd

Pitanja:

1. Uporedi doček nacionalnog tima u Ljubljani, Zagrebu i Beogradu. Šta možeš zaključiti?
2. Zašto im je u Zagrebu priređen hladan doček?
3. Poveži ovakav doček sa situacijom u zemlji tih dana.

Aktivnost 5

Povratak i reakcije Rad u grupi

Izvor 6

Afera zbog novca i ostavka predsednika Jugoslovenskog fudbalskog saveza

Pitanje podjele 450 000 dinara koje je državna reprezentacija donijela iz Urugvaja dobiva sve oštiri oblik i čini se da će stvar završiti predsudom. Dok su jedni tražili da se novac preda JFS-u u korist cijelokupnog jugoslavenskog sporta, drugi su tražili da se novac dade BSK-u, jer da je on zaslužan da je uopće naša državna reprezentacija otišla u novi svijet. Javili smo da su predsjednik JNS-a Šafarik, i savezni kapetan Simonović dali ostavke jer su tražili da se polovica prihoda dade BSK-u. Sinoć je uprava BSK-a održala sjednicu na kojoj je predsjednik kluba dr Živković referirao o pitanju podjele novca i istaknuo da su neki članovi uprave saveza usmenim sporazumom izjavili da će polovicu čistoga prihoda iz Južne Amerike dati BSK-u. Međutim, ti članovi nisu sada mogli iskupiti svoje obećanje, a kako on smatra da je u neku ruku oštetio klub, to je dao ostavku na položaj predsjednika. Ostavka nije uvažena, a o njoj će klub rješavati kada ide. Ujedno je riješeno da se podnese tužba redovnom судu protiv JFS-a, da se u toj tužbi JFS označi kao forum koji želi na bespravan način prisvojiti novac, koji je u stvari svojina jednog kluba.

Hrvatski list, 23. septembar 1930

Izvor 7

Podjela premija

Samo će u Jugoslaviji početi, uskoro, kampanja preko novina u pravcu negiranja kvalitete „SelekcijeSrbije“ i načina reprezentovanja jugoslovenskog fudbala. Porazi reprezentacije Beograda i BSK-a na prijateljskim utakmicama nazvaće se blamažom „jugoslovenskog ugleda“, zaboravljujući da je taj ugled podigla baš ta selekcija fudbalera. Neće se, međutim, velika suma zarađenog novca (preko 450 000 dinara) nazivati „blamiranim“ već će se tražiti da čitav iznos pripadne Jugoslovenskom nogometnom savezu, kao da je prijateljske utakmice igrala državna reprezentacija, po nalogu iz Jugoslavije. Iako je BSK u delegaciji fudbalera u Urugvaju imao više od dve trećine zastupljenih, tražio je samo jednu trećinu sredstava radi pokrića troškova pri ostvarivanju tog prihoda. Pored toga BSK je zbog ugleda jugoslovenskog fudbala žrtvovao svoj, igrajući u Državnom prvenstvu s rezervnim sastavom. Višemesecna svada u vrhu jugoslovenskog fudbala završiće odlukom Skupštine Jugoslovenskog nogometnog saveza u korist BSK 14. decembra 1930. godine. U međuvremenu je na prigovore zagrebačkog fudbalskog područja, „da bi bilo sve drugačije da je središte saveza ostalo u Zagrebu“, predsednik Jugoslovenskog nogometnog saveza Janko Šafarik podneo ostavku i zauvek se povukao iz fudbalskog sporta.

Petar M. Prokić, Montevideo 1930.- Prvi svetski kup u fudbalu, Beograd 1998., str. 94.-95.

Izvor 8

Ostavka predsednika JNS

Burna sjednica Upravnog odbora Jugoslovenskog nogometnog saveza, zbog pitanja podjele novca, koji je državna reprezentacija donijela iz Južne Amerike.

Beograd, 19. septembra

Sinoć je Jugoslovenski nogometni savez održao vanrednu sjednicu. Prije početka sjednice pročitana je ostavka predsjednika dr Janka Šafarika koja se morala i uvažiti jer je dr Šafarik u njoj naveo da neopozivo odstupa.

Hrvatski list, 20.9.1930

Pitanja i zadaci:

- Navedi neke probleme u vezi s novcem nakon završenog Svjetskog prvenstva.

Na kraju treba izvući zajednički zaključak i popuniti tabelu: uzroci / incident / posljedice.

Uzroci	Incident	Posljedice